

Autor rozprawy: **Marcin Janakowski**

Tytuł rozprawy: *Działalność dyplomatyczna Hieronima Łaskiego (1496-1541)*

Streszczenie

Działalność dyplomatyczna Hieronima Łaskiego (1496-1541), jego aktywność w europejskiej polityce doby renesansu, stanowi istotny problem badawczy, którego aktualność potwierdzały i wciąż potwierdzają kolejne wydarzenia geopolityczne. Jak pisał bowiem Stanisław Nahlik, w pracy poświęconej nowożytnej dyplomacji: „u schyłku średniowiecza i dobie renesansu Polska jest w pełni świadoma stosunków międzynarodowych i poselstwa jako ich instrumentu”, dodając, iż „czasy zygmunto-wskie są złotym wiekiem i polskiej dyplomacji”. Wobec tego próba przedstawienia, z perspektywy wojewodzica sieradzkiego następnie dworzanina królewskiego, wreszcie wojewody sieradzkiego, hrabiego spiskiego, wojewody siedmiogrodzkiego, a także bana Chorwacji i Sławonii, świata XVI-wiecznej dyplomacji, jego meandrów kulturowych i uwarunkowań politycznych wydaje się wartym realizacji oraz istotnym poznawczo obszarem badań naukowych.

Rozumiejąc pojęcie i zakres „dyplomacji” jako narzędzia, instrumentu do realizacji pozamilitarnej polityki zewnętrznej, natomiast „dyplomaty” (*orator, legatus, nuntius*) jako osoby profesjonalnie, w rozumieniu adekwatnym do badanej epoki, posługującej się tym instrumentarium dla osiągnięcia założonego celu, tudzież realizacji powierzonej misji, można stwierdzić, iż bohater mojej rozprawy wpisuje się powyższe definicje – co też staram się udowodnić na łamach niniejszej rozprawy.

Wywodzący się z zamieszkałej w ziemi sieradzkiej rodziny Korabitów Jarosław, syn Jarosława wojewody sieradzkiego oraz Zuzanny z Bąkowej Góry, urodził się prawdopodobnie 27 września 1496 r., jako najstarszy spośród trzech męskich potomków małżonków z Łaska. Wraz z braćmi należał do pierwszego pokolenia wychowywanego w dobie odrodzenia, zgodnie z duchem humanistycznych wartości i panujących wówczas kierunków kulturowych. Kariera i rozgłos, jaki osiągnęli jego bracia: Jan – jeden z najważniejszych europejskich reformatorów, duchowny protestancki, teolog oraz Stanisław – żołnierz i dyplomata, teoretyk wojskowości, przekonuje o wysiłku, jako włożono w ich edukację, wychowanie oraz przygotowanie do pełnienia najważniejszych funkcji i godności.

Trudu tego podjął się ich stryj – Jan, kanclerz wielki koronny, następnie prymas Królestwa Polskiego. Dzięki jego zabiegom, synowie wojewody sieradzkiego odebrali

w wymiarze daleko wykraczającym poza utarte schematy oraz dające się łatwo sklasyfikować i uporządkować podziały państwowo-dynastyczne.

Hieronim Łaski w momencie śmierci (22 grudnia 1541 r.) liczył blisko 46 lat, a zatem, jak na owe czasy był to człowiek w średnim wieku, dojrzały, doświadczony. Ze wspomnianych 46 lat aż 22 lata spędził na niemal nieustającej pracy dyplomaty, niekiedy żołnierza – dowodząc oddziałami zaciężnych najróżniejszego autoramentu. To, co ugruntowało jego obraz w ówczesnej europejskiej elicie, to bez wątpienia jednak jego aktywność poselska. Jako legat, komisarz i reprezentant europejskich monarchów odbył blisko 30 misji dyplomatycznych, stając się jednym z najgłośniejszych polityków swoich czasów.

28.07.2023

Marcin Janakowski